

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва
Кафедра майстерності актора

МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу

Харків, ХДАК, 2023

УДК 792.028

М 14

Друкується за рішенням науково-методичної ради
Харківської державної академії культури
(протокол № 12 від 25.05.2023 р.)

Рецензенти:

Кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри майстерності актора
Харківської державної академії культури
Мізяк Віталій Дмитрович

Заслужений діяч мистецтв України, декан факультету сценічного мистецтва,
доцент кафедри майстерності актора Харківської державної академії культури
Борис Ігор Олександрович

Укладач:

Викладач кафедри майстерності актора Харківської державної академії
культури Фєвральова С.В.

Майстерність актора : прогр. та навч.-метод. матеріали для
бакалаврів 4 курсу спец. 026 «Сценічне мистецтво», освітня програма
«Акторське мистецтво драматичного театру і кіно» / М-во культури та
інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т
сценічного мистецтва, Каф. майстерності актора ; [уклад. С. В.
Фєвральова]. Харків : ХДАК, 2023. 19 с.

УДК 792.028(073)

©Харківська державна академія культури, 2023 р.
© Фєвральова С.В., 2023

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ	4
АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ.....	8
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	10
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	13
САМОСТІЙНА РОБОТА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НЕЇ.....	14
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НИХ.	15
ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	16
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	17

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

1	Назва дисципліни	Майстерність актора
2	Викладач	Феральова Світлана Вячеславівна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	svitlana_fievralova@xdak.ukr.education
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова
5	Рік підготовки	4
6	Семестр	7, 8
7	Лекції (год.)	-
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	227
9	Самостійна робота (год.)	503
10	Індивідуальна робота (год.)	20
11	Кількість кредитів	25
12	Загальна кількість годин	750
13	Види поточного контролю	Перевірка теоретичних знань, перевірка практичних знань, перегляд практичних показів
14	Вид підсумкового контролю	іспит

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Майстерність актора», що викладається на театральних відділеннях у театральних ВНЗ, академіях культури та мистецтв, входить в цикл «спеціальних» (поряд зі «Сценічною мовою», «Сценічним рухом», «Вокалом», «Гримом» та ін.)

2.2. Пререквізити та пост реквізити дисципліни

«Майстерність актора» – обов’язкова навчальна дисципліна, яка є головною частиною загальної системи викладання фахових дисциплін, для виховання та різнобічного гармонійного розвитку фахівців спеціалізації «Акторське мистецтво драматичного театру та кіно».

2.3. Мета вивчення дисципліни – ідейна і професійна підготовка майбутнього актора драматичного театру і кіно, озброєного знаннями та вміннями, які необхідні для вирішення широкого кола проблем з виховання професійних акторів для драматичних театрів, кіно і телебачення.

2.4. Завдання вивчення дисципліни:

- оволодіти знаннями теорії акторського мистецтва;
- продовження роботи студентом над собою і перші спроби зрозуміти, осмислити і самому здійснити проникнення у внутрішній світ іншої людини;
- оволодіти навичками акторської техніки;
- сформувати досвід творчої діяльності в театрі та кіно.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

У студентів мають бути сформовані наступні загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність орієнтуватися у предметній області та розумітися на професійній діяльності.
- Здатність використовувати інформаційні й комунікативні технології.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність визначати та реалізовувати поставлені завдання і взяти обов'язки.
- Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, домагатися морального і фізичного вдосконалення своєї особистості.
- Здатність приймати нестандартні рішення, вирішувати проблемні ситуації.
- Здатність к адаптації до нових ситуацій, переоцінці накопиченого досвіду, аналізу своїх можливостей.
- Здатність працювати в театральному колективі.

Професійні компетентності:

- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до професійної мобільності та вміння адаптуватися до нових завдань.
- Здатність до самоорганізації, критики та самокритики.
- Здатність застосовувати фахові знання на практиці.
- Здатність визначати індивідуальні потреби.

У студентів мають бути сформовані наступні фахові компетентності:

- Здійснювати акторську діяльність у соціально значимих міжнародних, регіональних, обласних, муніципальних театральних установах, спрямованих на художньо-естетичний розвиток усіх категорій населення.
- Генерувати ідеї та здійснювати інтерпретацію сценічного образу (дійової особи вистави).
- Аналізувати (усно і письмово) сценічний твір.
- Вільно орієнтуватися в напрямках, стилях, жанрах, формах світового й українського сценічного мистецтва.
- Оперувати специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображальними, акторсько-виконавськими) при створенні та презентації сценічного образу.
- Здійснювати вибір художнього твору (з подальшим його аналізом) для показу (демонстрації); визначати спосіб його інтерпретації.
- Брати участь у громадських дискусіях стосовно питань з історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій розвитку.
- Оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї сценічного образу.

- Викладати дисципліни, що пов'язані з майстерністю актора у загальноосвітніх школах, організаціях професійної освіти та додаткової освіти для дітей і молоді.

Уміння:

- вірно розуміти завдання, що перед ними ставляться, на основі отриманої від викладача вербальної інформації;
- вірно виконувати на практиці отримане завдання за відведений період часу;
- запам'ятовувати (тобто фіксувати) отримане завдання та самостійно працювати над удосконаленням техніки його виконання;
- застосовувати отримані знання у практичній діяльності;
- орієнтуватися у часі, просторі та ритмі, знаходити своє місце у просторі сцени;
- поєднувати мову або вокал у русі;
- вміння працювати в різних жанрах драматургії;
- вільно застосовувати основні принципи творчого розвитку сценічного мистецтва, намагаючись впливати на соціокультурні зміни;
- ефективно формувати комунікаційну стратегію;
- креативно мислити відповідно до проблематики сценічного мистецтва, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій;
- приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку театрального мистецтва;
- надавати фахівцям і не фахівцям інформацію, ідеї та власний досвід в галузі професійної діяльності;
- розробляти інноваційні технології в аспекті акторської діяльності, застосовувати їх на практиці, безперервно підвищуючи у цьому власну кваліфікацію;
- відповідати за налагодження гармонійних відносин у колективі;
- бути здатним вчитися впродовж життя, здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності;
- бути відповідальним за професійний розвиток окремих осіб та/або театральних колективів.

Комунікація.

- надавати фахівцям і не фахівцям інформацію, ідеї та власний досвід в галузі професійної діяльності;

- розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва;
- вільно застосовувати основні принципи творчого розвитку сценічного мистецтва, намагаючись впливати на соціокультурні зміни.

Автономія та відповідальність.

Випускник програми повинен бути відповідальним за розвиток професійного знання і практик, зокрема:

- відповідати за налагодження гармонійних відносин у колективі;
- бути здатним вчитися впродовж життя, здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності;
- бути відповідальним за професійний розвиток окремих осіб та/або театральних колективів;
- приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку театального мистецтва;
- бути здатним самостійно виконувати творчі завдання.

У результаті навчання студенти повинні:

- набути концептуальні знання, включаючи певні знання сучасних досягнень в сценічному мистецтві та виробництві;
- вміти критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності;
- вільно володіти основними положеннями теорії майстерності актора та професійною термінологією.

3. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку невиконання всіх зазначених завдань, до екзамену здобувач не допускається; пропущені заняття мають бути відпрацьовані (всі практичні завдання повинні бути виконані).

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки під час усного опитування та списування у ході

контрольних робіт, на іспиті. **Норми академічної етики:** дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; використання гаджетів заохочується лише при дистанційній роботі.

3.3. Програма навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	се м	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
7 семестр						
Розділ 1 Створення сценічного образу в сучасній драматургії						
Тема 1. Підготовчий період у роботі студентів над дипломною виставою. Знайомство з п'єсою. Читка п'єси режисером (педагогом).	42		18		1	23
Тема 2 . Аналіз п'єси, часу, місця дійства, епохи дійства. Визначення зверхзадачі, теми вистави.	70		18		2	50
Тема 3. Обговорення і аналіз характерів образів, мотивів їх вчинків, зовнішніх характеристик персонажів.	69		18		1	50
Тема 4. Задум режисера (педагога), визначення зовнішнього образу вистави у контексті сучасності. Обговорення основних сценографічних композицій майбутньої вистави.	40		19		1	20
Тема 5. Робота над роллю, другий план. Внутрішній монолог. Кінострічка бачення в побудові внутрішнього монологу. Сфера свідомості персонажу. Темп і ритм дійства.	72		20		2	50
Тема 6. Сфера почуттів персонажу. Емоції і рефлексії, спосіб існування актора у виставі.	67		15		2	50
Усього за 7 семестр	360		108		9	243
8 семестр						
Розділ 2 Створення сценічного образу в класичній драматургії						
Тема7. Аналіз п'єси .	51		18		1	32
Тема 8. Аналіз подій, визначення наскрізної дії.	55		18		2	35
Тема 9. Поява нових персонажів. Обговорення характерів, біографій, сфери свідомості, області почуттів героїв.	56		19		2	35
Тема 10. Розбір по ролям, цілям, і задачам образів.	65		20		2	43
Тема 11. Мізансценування, планування картин в репетиційних вигородах	79		22		2	55
Тема 12. Робота над створенням повноцінного сценічного образу.	84		22		2	60
Усього за 8 семестр	390		119		11	260
Усього за рік	750		227		20	503

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми
4 курс, 7 семестр	
1	<p>Підготовчий період у роботі студентів над дипломною виставою. Знайомство з п'єсою. Читка п'єси режисером (педагогом).</p> <p><i>Мета:</i> ознайомитись з п'єсою, автором.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Дослідити життєвий та творчий шлях автора в контексті певного історичного періоду. 2). Розкрити світогляд автора. 3). Визначити ідею, актуальність.
2	<p>Аналіз п'єси, часу, місця дійства, епохи дійства. Визначення зверхзадачі, теми вистави.</p> <p><i>Мета:</i> вміти аналізувати драматургічний матеріал для майбутнього сценічного втілення.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Розкрити головний конфлікт. 2). Визначити надзавдання і наскрізну дію. 3). Зробити дієвий аналіз п'єси.
3	<p>Обговорення і аналіз характерів образів, мотивів їх вчинків, зовнішніх характеристик персонажів.</p> <p><i>Мета:</i> навчитися втілювати сценічний образ в різних історичних епохах, жанрах, стилях класичної драматургії.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Дослідити біографію персонажу. 2). Розкрити світогляд персонажу. 3). Встановити спосіб мислення персонажу. 4). Створити характер майбутнього сценічного образу. 5). Знайти характерні риси персонажу і відтворити їх в своїй поведінці.
4	<p>Задум режисера (педагога), визначення зовнішнього образу вистави у контексті сучасності. Обговорення основних сценографічних композицій майбутньої вистави.</p> <p><i>Мета:</i> Створити просторове і художнє рішення майбутньої вистави.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Дослідити стиль, жанр, час написання драматургічного твору. 2). Створити художнє рішення майбутньої постанови. 3). На сценічному майданчику побудувати у вигорodkaх майбутнє рішення сценічного уривку. 4). Підбір костюмів, реквізиту, гриму відповідно до потреб і задач постанови. 5). Поєднати під час репетиції всі компоненти сценічної виразності з подальшими виправленнями, уточненнями, доповненнями.
5	<p>Робота над роллю, другий план. Внутрішній монолог. Кінострічка бачення в побудові внутрішнього монологу. Сфера свідомості персонажу. Темп і ритм дійства.</p> <p><i>Мета:</i> Навчитися розкривати світогляд персонажу шляхом оволодіння внутрішнім</p>

	<p>монологом.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Вміти промовляти в голос думки свого персонажу, які виникають під час спілкування з партнером. 2). Під час роботи над сценічним образом закріпити думки персонажу в своїй свідомості. 3). Освоїти спосіб мислення і послідовність дії свого героя. 4). Імпровізаційно промовляти в голос весь хід думок свого персонажу. 5). Засвоїти безперервний внутрішній монолог сценічного образу.
6	<p>Сфера почуттів персонажу. Емоції і рефлексії, спосіб існування актора у виставі.</p> <p><i>Мета:</i> навчитися втілювати сценічний образ в різних історичних епохах, жанрах, стилях класичної драматургії.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Дослідити біографію персонажу. 2). Розкрити світогляд персонажу. 3). Встановити спосіб мислення персонажу. 4). Створити характер майбутнього сценічного образу. 5). Знайти характерні риси персонажу і відтворити їх в своїй поведінці.
4 курс, 8 семестр	
7	<p>Аналіз п'єси.</p> <p><i>Мета:</i> Вміти аналізувати драматургічний матеріал для майбутнього сценічного втілення.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Розкрити головний конфлікт. 2). Визначити надзавдання і наскрізну дію. 3). Зробити дієвий аналіз 2 та 3 дії. 4). Визначити відправну подію 2 та 3 дії. 5). Відокремити головну проблему персонажу.
8	<p>Дієвий розбір п'єси.</p> <p><i>Мета:</i> оволодіти методом роботи по шматкам і задачам.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Визначення цілей всіх персонажів. 2). Формування образу. 3). Прослідити значення уяви та фантазії під час створення сценічного образу. 4). Створити лінію поведінки зовнішнього і внутрішнього життя персонажу (дійова лінія). 5). Опанувати процес втілення сценічного образу.
9	<p>Застільний період з поглибленим розбором матеріалу (спроба знайти характерні риси персонажу та присвоєння їх собі).</p> <p><i>Мета:</i> Вміти аналізувати драматургічний матеріал для майбутнього сценічного втілення.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Дослідити світогляд автора. 2). Розкрити головний конфлікт. 3). Визначити надзавдання і наскрізну дію 4). Зробити дієвий аналіз драматургічного уривку

	<p>5). Визначити відправну подію твору.</p> <p>6). Виокремити головну проблему персонажу</p>
1 0	<p>Робота над роллю. Спроба створити сценічний образ.</p> <p><i>Мета:</i> Оволодіти методом роботи при створенні сценічного образу класичної драматургії.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Створення першообразу. 2). Формування образу. 3). Прослідити значення уяви та фантазії під час створення сценічного образу. 4). Створити лінію поведінки зовнішнього і внутрішнього життя персонажу (дійова лінія). 5). Опанувати процес втілення сценічного образу.
1 1	<p>Словесна дія.</p> <p><i>Мета:</i> Оволодіти словесною дією як невід’ємним елементом психотехніки актора.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Вміти розбирати текст кожного шматка за логікою і послідовністю думки. Опанувати сценічне слово як вольовий і дієвий акт роботи актора при створенні сценічного образу. 2). З’ясувати головну думку кожного шматка підпорядкованому тієї або іншої дії. 3). Опрацьовувати текст ролі як зі сторони логічного сенсу, так і зі сторони образного змісту. 4). Вміти розкривати підтекст ролі. 5). Виявити підтекст у своїй сценічній поведінці.
1 2	<p>Розкриття автора, епохи, соціального середовища, жанру.</p> <p><i>Мета:</i> Навчитися втілювати сценічний образ в різних історичних епохах, жанрах, стилях класичної драматургії.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Дослідити життєвий та творчий шлях автора в контексті певного історичного періоду. 2). Розкрити світогляд автора. 3). Вміти працювати в різних історичних епохах. 4). З’ясувати соціальне середовище зображене в п’єсі. 5). На даному етапі навчання оволодіти певною методикою роботи актора в різних жанрах класичної драматургії.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Мета практичних завдань – не тільки розвиток майстерності кожного студента, а й виховання, в першу чергу, актора-громадянина з високим рівнем моральності і культури поведінки, засобами свого мистецтва.

Вирішити це завдання можливо за допомогою опанування всього курсу даної дисципліни (теорія, практика, самостійна та індивідуальна робота), закріпивши знання за допомогою сценічного показу.

Робота над складними психофізичним завданням із використанням словесної дії та допоміжних засобів виразності.

Виконання практичного завдання відбувається в такій послідовності:

- навчитися вибудовувати лінію поведінки ролі за текстом п'єси;
- виховати у студента здатність виконувати захоплено та цілеспрямовано будь-яку, навіть зовсім просту сценічну дію;
- привити студенту почуття відповідальності за кожен виконаний ним рух;
- підтримувати емоційний тонус на високому рівні протягом всього навчального періоду.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
7 семестр	
1	Читка переліку запропонованих драматургічних творів
2	Ознайомлення зі світоглядом автора
3	Проблема та світогляд персонажу
4	Аналіз подійного ряду ролі
5	Пластичні та словесні особливості персонажу
6	Перевтілення в акторській професії
8 семестр	
7	Читка переліку класичних драматичних творів
8	Світогляд автора, епоха, стиль, жанр
9	Актуальність та проблематика драматургічного твору
10	Робота над словом, характером, характерністю
11	Внутрішні монологи та сценічні імпровізації
12	Створення сценічного персонажу класичної драматургії

7. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Робота над сценічним образом дуже складна та кропітка. Вона потребує постійного тренування, здобутих навичок та умінь. Особливу увагу при самостійній роботі студенти повинні приділяти відпрацюванню рекомендацій, порад, виправлінню зауважень викладача, засвоєнню пройденого матеріалу на практичних індивідуальних заняттях, а також умінню користуватися списком рекомендованої літератури в навчальних програмах, а також рекомендаціями викладача, що дає можливість економити час.

Робота з Інтернетом, пошук та відбір матеріалу з використання ресурсів Інтернет прискорює та збільшує обсяг необхідного матеріалу, але разом з цим дає багато допоміжної інформації.

Робота з контрольними питаннями – самоперевірка та об'єктивна оцінка студентом своєї підготовки по минулої тематики та визначення готовності до вивчення майбутніх матеріалів.

8. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми
7 семестр	
1	Робота над сценічним образом
2	Дійовий аналіз ролі
3	Внутрішній монолог
4	Проблематика п'єси
5	Проблема персонажу
6	Спосіб мислення
8 семестр	
7	Характер та характерність
8	Створення сценічного образу
9	Словесна дія.
10	Час, стиль, епоха, жанр
11	Грим, костюм, реквізит.
12	Повноцінний сценічний образ

9. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до вимог “Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців” індивідуальна робота студентів може включати в себе: участь у роботі студентського наукового гуртка з театру та кіно; студентських конференціях, конкурсах, написання сценаріїв та їх постановки; практичні роботи у театрі, на телебаченні та кіно; участь у виставах, кінозйомках, на телебаченні та інші форми роботи.

Вибір студентом видів індивідуальної роботи здійснюється на альтернативній основі за власними інтересами і попереднім узгодженням з викладачем. Організацію, контроль та оцінку якості виконання індивідуальної роботи студентів здійснює викладач, який закріплюється кафедрою за студентською навчальною групою.

10. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: практичні методи (вправи, тренінги, етюдний метод), наочні методи (показ).

Форми контролю

- усне опитування;
- практичні завдання;
- перевірка завдання самостійної роботи;
- поточний перегляд.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

7 семестр

Розділ 1						Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

8 семестр

Розділ 2						Екзамен	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
10	10	10	10	10	10		

Шкала нарахувань балів за основні форми навчальної діяльності:

опитування – 5 балів

практичні завдання - 5 балів

контрольні заняття – 10 балів

підсумковий контроль (практичний показ, екзамен) – 40 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Навчально-методичне забезпечення

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (КНМЗД): робоча програма, навчально-методичні матеріали для практичних занять та самостійної роботи здобувачів, ілюстративні матеріали, відеозаписи, інформаційні ресурси.

13. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Антонович Д. Триста років українського театру, 1619-1919.- Львів, 2001
2. Барнич М. Майстерність актора: техніка "обману": навч. посіб. з майстерності актора (лекції та практ. заняття) – Київ: Ліра-К, 2016
3. Бобошко Ю. М. Сьогодення українського театру / Ю. М. Бобошко – К.: Знання, 1971. – 45 с.
4. Борис, Ігор. Таїнство творіння актора та режисера [Текст] : науково-дослідницька монографія / Ігор Борис. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 224 с.
5. Брехт Б. Про мистецтво театру : збірка. Київ : Мистецтво. 1977. 244 с.
6. Брокетт О. Г. Історія театру : [посібник]. – Львів : Літопис, 2014
7. Брук Пітер. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / Перекл. з англ. Я. Винницької та О. Матвієнко, післямова Б. Козака. – Львів, 2005.
8. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посібник – К.: НАКККіМ, 2014
9. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перфомер. / Є. Гротовський. – Львів: Факел, 1999. – 185 с.
10. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.
11. Кисіль О.Г. Український театр: дослідження. – К.: Мистецтво, 1968
12. Клековкін О. Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів : навч. посібник. – К. : КДІТМ ім. І.К. Карпенка-Карого, 2001
13. Коломієць Р. Театр Саксаганського і Карпенко-Карого. Київ : Мистецтво, 1984. 100 с.
14. Корифеї українського театру: Збірник / Упоряд., вступ., приміт. І. О. Волошина. – К.: Мистецтво, 1982. – 309 с.
15. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ : Факт, 1998. 469 с.
16. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя : монографія. Київ : Либідь, 1999. 208 с.
17. Крег Г. Про мистецтво театру. Київ : Мистецтво, 1974. 320 с.
18. Курбас Л. Філософія театру / Л. Курбас; упоряд. М. Лабінський; [ред. М. Москаленко]. Київ : Основи, 2001. 917 с.

19. Наконечна О. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві: монограф. / О. Наконечна. – Одеса: Астропринт, 2006. – 248 с.
20. Паві П. Словник театру. Львів, 2006. - 640 с.
21. Садовський І. К. Мої театральні згадки. – К., 1956
22. уклад. І. О. Борис. Шлях до професії актора театру та кіно (відповідно до вимог ЕCTS): навч.-метод. посіб. з навч. дисципліни "Майстерність актора" для студ. 1-4 курсів спец. "Актор драм. театру та кіно". Х. : ХДАК, 2012

Допоміжна

1. Гринишина М. Театральна культура рубежу ХІХ–ХХ століть : Реалізм. Дискурс / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. Київ : Фенікс, 2013. 344 с.
2. Єрмакова Н. Березільська культура : історія, досвід / Ін-т екран. мистецтва Нац. акад. мистецтв України. Київ : Фенікс, 2012. 512 с.
3. Коломієць Р. Г. Традиції, канони і новації українського театру. Початок ХІХ – початок ХХ ст. / Ростислав Григорович Коломієць; Ін-т проблем сучасн. мист-ва НАМ України. – К.: Інтертехнологія, 2008 – 135 с.
4. Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз). – К. : Факт, 2000. 160 с.
5. Миленка Г. Д. Історія зарубіжного театру (від Античності до Просвітництва: [навч. посібник]. – К. : Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2007
6. Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття : Акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ : Інтертехнологія, 2006. 1054 с.
7. Проскуряков В. Архітектура українського театру. Простір і дія. – Львів : Вид-во нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2001
8. Український театр ХХ століття : антологія вистав / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва ; за заг. ред. М. Гринишиної. Київ : Фенікс, 2012. 963 с.
9. Черкашин Р. О., Фоміна Ю. Г. Ми – березільці: театральні спогади-роздуми / Роман Олексійович Черкашин, Юлія Гаврилівна Фоміна.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека <http://mtlib.org.ua/>
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка <https://korolenko.kharkov.com/>

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для бакалаврів 4 курсу спец. 026 «Сценічне мистецтво»
освітня програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

Розробник
Февральова Світлана Вячеславівна,
викладач

Друкується в авторській редакції
Комп'ютерний набір та верстка
Февральова С.В.

План 2023

Підписано до друку 2023 р. Формат 60 /84 /16
Гарнітура «Times». Папір для мн. Ап.. Друк ризограф.
Ум. друк. арк., 1, 38. Тираж 50 прим. Зам.№
ХДАК,61057, Харків 57, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб.множ.техніки ХДАК